

ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱԶԳԵՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՍՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ս. Էջմիածին

Հոծ բազմության ներկայությամբ և խանդավառ մթնոլորտում կատարեցինք հանդիսավոր բացումը Հայ մշակույթի տան և թանգարանի:

Հայերեն և ռումիներեն լեզուներով կարդացվեց Ձերդ Սրբության հեռագիրը:

Հազար շնորհակալություն Ձեր գուրգուրանքի, գնահատանքի և օրհնության համար:

ՏԻՐԱՅՐ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱՐՏԻԿՅԱՆ

Բոլսարևատ,
30 մայիս 1987 թ.

ՊՈՒՔՐԵԾԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏԱՆ ԵՎ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ԲԱՅՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ

Դարավոր Ռումանահայ՝ գաղութը վերջին տարիներին ապրում է իր նոր շրջանի վերածնունդը: Եթե 1966 թվականին Պուքրեշի Հայոց փողոցի վրա գտնվող Հայոց Առաջնորդարանի սրահին մեջ հաս-

տատվում էր մեր գաղութի առաջին եկեղեցական և պատմական թանգարանը, Տ. Տիրայր եպիսկոպոս Մարտիկյանի ջանքերով, ապա այս տարի, 1987 թվականին վերակազմված և հարստացած թանգարա-

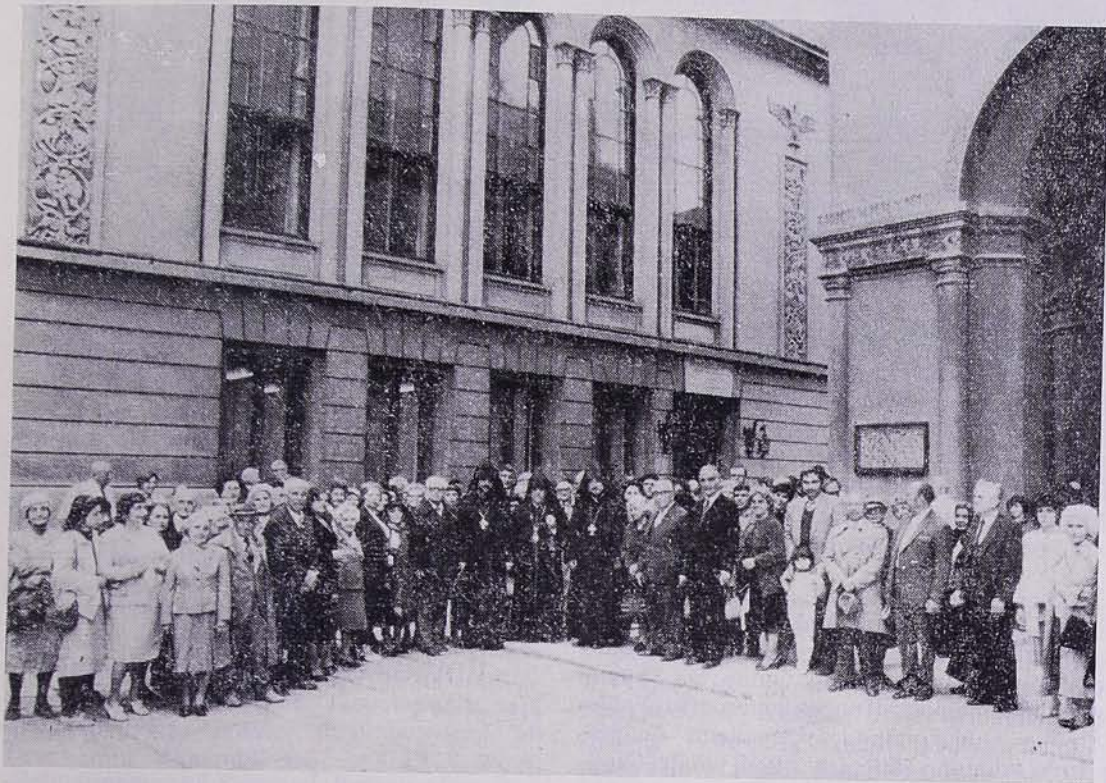

Տ. Տիրայր արքեպս. Մարտիկյանը արտասանում է բացման խոսքը

նը գտնում է իր արժանի և հարազատ տունը: 1942 թվականին կառուցված շենքը անմահացնում է Հովսեփի և Վիքթորիա Տուտյանների հիշատակը որպես վառ օրինակ հայրենասիրության և ազգասիրական: Ներշնչված զուտ հայկական ճարտարապետության փայլուն արվեստից՝ հանդիսանում է գեղեցիկ րացումը Պուրբեշի Հալոց Էջմիածնատիպ տաճարին, որի հետ միասին կազմում են Ռումանիո մայրաքաղաքի կենտրոնում գտնվող գեղեցկագույն և արժեքավոր կոթողներից: Թեև ժամանակի ընթացքին շենքը ծառայեց գաղազան նպատակների, վերջին տարիներին Թեմակալ Առաջնորդ Ս. Տիրաչ արք-

Սուչավայի Հոգևոր Հովիվ Արամայիս վարդապետ Շլուկյանը:

Եարթ 23 մայիս 1987 տեղի ունեցավ պաշտոնական այցելությունը Ռումեն Կըրոնից Նախարար Իոն Քոմիլընաշուի՝ ընկերակցությամբ եկեղեցական խորհրդի վարիչ, Լեոն Թոստերի, որպես Ռումեն իշխանությանց ներկայացուցիչներ: Թանգարանի մուտքին առջև բարի գալուստի խոսքերով նրանց դիմավորեց Թեմակալ Առաջնորդ Ս. Տիրաչ արքեպիսկոպոս Մարտիկյանը, շրջապատված հոգևորականներով և Թեմական Խորհրդի անդամներով: Այցելելով լուսավոր և վերանորոգված սրահները, որտեղ գորգորանքով և ճաշա-

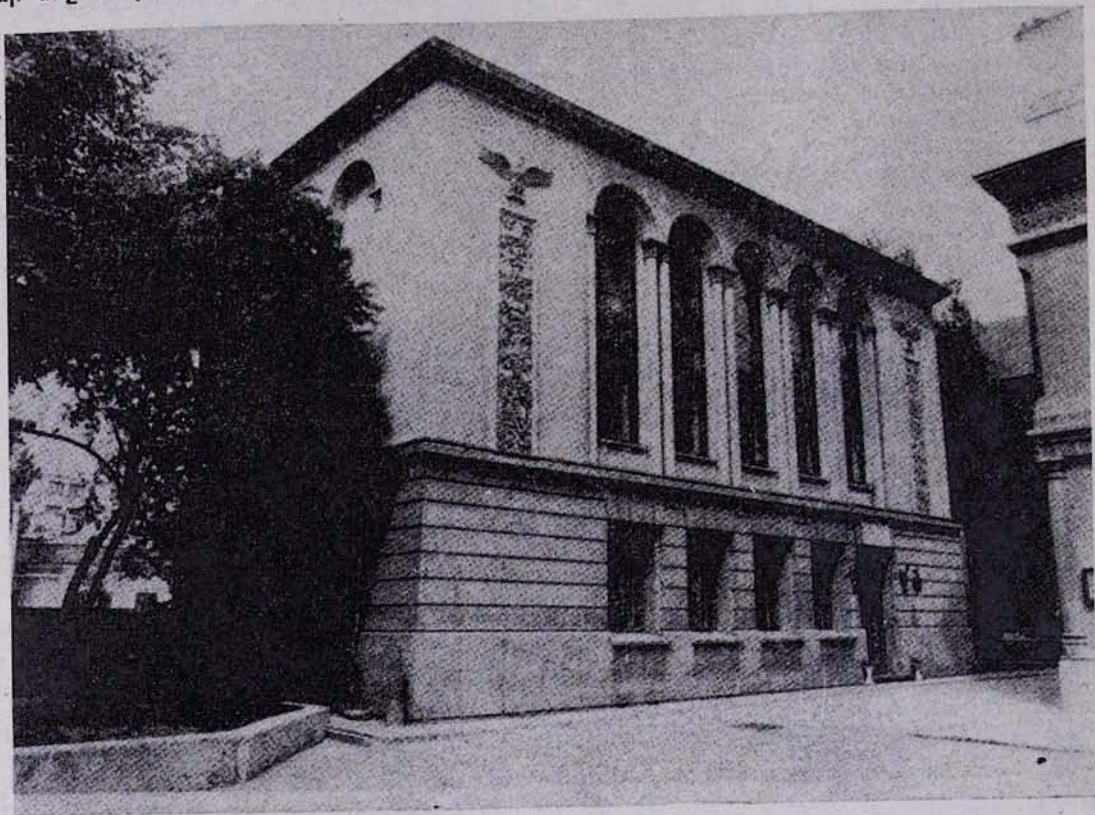
Առաջնորդ սրբազան հայրը հավատացյալների բազմությանը՝ Մշակույթի Տան բացման առթիվ

եպիսկոպոս Մարտիկյանի աշխատանքով և շնորհիվ Ռումեն կառավարության բարյացակամության, շենքը ընդունեց իր նոր և ճշմարիտ կոչումը, որպես Գանձատուն հալոց հավատքի, մտքի և արվեստի կոթողների: Այստեղ հավաքվեցին և կենտրոնացան Ռումանիո բոլոր հայկական համայնքներից և եկեղեցիներից ամենաարժեքավոր իրերը: Այս գործին իրենց նըպաստը բերեցին Պուրբեշի Հոգևոր Հովիվ Ս. Զարեհ ծ. վարդապետ Պարոնյանը և

կով գետեղված են մեր հոգևոր և մշակութային արվեստի նշխարները, պետական հյուրերը հայտնեցին իրենց գնահատանքը. «Թեև Հայ Համայնքի թիվը փոքր է Ռումանիո մեջ, սակայն իր հնությանը, պատմությանը, մշակույթով և բարձր ճաշակով արդար իրավունքը ունի այսպիսի շքեղ մշակութային կենտրոն մը ստեղծելու»: Իր խոսքին մեջ Կրոնից Նախարարը համաձայնություն հայտնեց, որ այստեղ կազմակերպեն հայերեն դասընթացներ և

տարբեր համդիսություններ և նույնիսկ խորհուրդ տվեց ներկայացված իրերով կազմել գեղեցիկ մի ակբում: Բարձրաստիճան հյուրերը ստորագրեցին Ոսկե Մատյանի մեջ: Ապա հրավիրվեցին Հայոց Առաջ-

քը կատարեց հոգևոր երգեր, որից հետո ընթերցվեց Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Ս. Տ. Վազգեն Ա-ի հետևյալ շնորհավորական Գիրը այս ուրախ առիթով.

Հայ Մշակույթի Տունը Բոխարեստում

նորդարանի սրահը, որտեղ տեղի ունեցավ պաշտոնական ընդունելություն և հյուրասիրություն: Բաժանումից առաջ Ս. Տիրայր արքեպիսկոպոս Մարտիկյանը Ռումանիո Կրոնից Նախարարին Վեհափառ Հայրապետի անունից նվիրեց «Էջմիածնի Գանձեր» շքեղ ակբումը և «Արարատ» պատկերաշարը՝ հայտնելով միևնույն ժամանակ իր գոհունակությունը և շնորհակալությունը:

Կիրակի մայիս 24-ին հավարտ Ա. Պատարագի, խոսնակում բազմությամբ, գավառի բազմաթիվ հրավիրյալների ներկայությամբ և Ս. Տիրայր արքեպիսկոպոս Մարտիկյանի նախագահությամբ տեղի ունեցավ Թանգարանի բացման արարողությունը: Ներկաների ջերմ ծափահարության տակ Սրբազան Առաջնորդը կտրեց մուտքի ժապավենը: Եկեղեցական երգչախում-

«Տ. ՏԻՐԱՅՐ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՂՈՍ
ՄԱՐՏԻԿՅԱՆԻՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՈՑ ՌՈՒՄԱՆԻՈ

Բոխարեստ.

Ուրախ սրտով կողջունենք բացումը տիրախնամ Թեմիդ Թանգարանի և գրադարանի մայրաքաղաքի Հայ Մշակույթի շենքում: Սուրբ Էջմիածնից հղում ենք Մեր օրհնությունը Ձեր այս Աստվածահաճո իրագործումին, մաղթելով որ Բոխարեստի Հայ Մշակույթի Տունը այսպիսով դառնա Հայկական հոգևոր և գրական բազմադարյան արժեքների մի գանձատուն Ձերդ Սրբազնության և Թեմական խորհուրդի հովանո ներքո:

Մաղթում ենք Ձեզ սիրելի Սրբազան և Ձեր գործակիցներին, գործելու անսպառ

շինարար եռանդ, նորանոր պայծառ իրագործումներով: Այս երջանիկ առիթով առաքում ենք Մեր հայրական օրհնությունը նաև մեր շատ հարազատ Ռումանիո լուսառատ հայրենիքի հայ հավատացյալ Մեր գավակներին հայցելով բոլորի համար Սուրբ Հոգվո շնորհները:

ՎԱԶԳԵՆ Ա.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ»

Այս Թեմակալ Առաջնորդը խոսք առավ, անդրադարձավ օրվա նշանակությանը և ավարտին շնորհակալություն հայտնեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին, Ռումանահայ գաղութի հանդեպ հոգատարության համար, շնորհակալություն հայտնեց նաև Ռումեն կառավարությանը, որ հայ փոքրամասնությանը հոգևոր և մշակութային լայն ազատություն է շնորհում: Օրհնության խոսքով և հուզումով հիշեց Սըրբազան Հայրը Հովսեփի և Վիքթորիա Տուտաճաներին և մեր ժողովրդի բոլոր արժանավոր գավակներին, կոչ անելով հայ երիտասարդներին արթուն լինել և անշեշ պահել մեր նախնյաց հավատքը, ոգին և նվիրումը:

Ներկաները հիացումով և հուզումով այցելեցին թանգարանի սրահները՝ գնահատելով ցուցադրված իրերի բազմազանությունը և հնությունը: Գնահատանքի արժանացան եկեղեցական հին վարագույրները բերված Սուչավա և Պոթոշան քաղաքներից, ինչպես նաև հայատիպ սրբանկարներն ու եկեղեցական սպասները Յաշ, Պաքլու և Ֆոքշան քաղաքներից: Հատուկ ուշադրության արժանացան 1851 թ. Կաֆա ընդօրինակված հայերեն ձեռագիրը, ինչպես նաև այլ բազմաթիվ ձեռագրեր ընդօրինակված Ռումանիո մեջ երբեմնի եպիսկոպոսանիստ Սուչավա քաղաքում: Հետաքրքրություն արժանացան թանգարանի այն ցուցափեղկերը, որտեղ ներկայացվում են Ռումանիո հնագույն հայ ընտանիքները, կարևորագույն մշակութային, արվեստի, քաղաքական, գիտական և եկեղեցական հայազգի գործիչները: Իրենց հատուկ տեղը ունին Ամենայն Հայոց Հայրապետը և Ռումանահայ Թեմի Առաջնորդը: Կան նաև բազմաթիվ եկեղեցական Կոնդակներ և պատմական արժեքավոր փաստաթղթեր: Արարողության ավարտին Սրբազան Առաջնորդը, մյուս հոգևորականները, թե-

մական և թաղական խորհրդների անդամները և ներկաները գրեցին իրենց տպավորությունները և ստորագրեցին Ոսկե Մատյանում:

Հաջորդեց Առաջնորդարանի սրահին մեջ պատվիրակների պաշտոնական ընդունելություն և հյուրասիրություն:

Նույն օրերին Ռումանահայ գաղութին հյուրը եղավ նաև Ռումեն Ուղղափառ Եկեղեցու Նորընտիր Հովվապետ Թեոկտիստ Պատրիարքը իր շքախմբով:

Պուրբեշի Հայոց Եկեղեցու զանգերի ուրախ դողանքի տակ Թեմիս Առաջնորդ Տ. Տիրայր արքեպիսկոպոս Մարտիկյանը ջերմորեն ողջունեց Ռումեն Եկեղեցու Հովվապետին և մյուս բարձրաստիճան հոգեվորականներին: Ներկա էին Պուրբեշի Հոգևոր Հովիվ Տ. Զարեհ ծ. վարդապետ Պարոնյանը, Սուչավայի հոգևոր հովիվ Տ. Արամայիս վարդապետ Ծլուկյանը, Թեմական և Թաղական խորհրդի անդամներ:

Եկեղեցական աղոթքից հետո բարձրաստիճան պատվիրակությունը այցելեց Պուրբեշի Հայ Մշակույթի Տունը և Թանգարանը, որտեղ հայ երիտասարդներ ազգային զգեստներով և ծաղիկներով դիմավորեցին հյուրերին: Այցելության ընթացքին Ռումեն Հովվապետը և պատվիրակության անդամները բարձր գնահատեցին Հայոց Եկեղեցին և Հայ Ժողովրդի մշակույթը՝ ցանկություն հայտնելով ավելի ամրապնդել և սերտացնել մեր երկու ազգային քրիստոնեական եկեղեցիների կապերը: Այս իմաստով Ռումեն Եկեղեցու Հովվապետը խոստացավ կրկին այցելել Հայոց Եկեղեցի՝ ներկա գտնվելու կիրակնօրյա արարողությանը:

Ռումեն Պատրիարքը և մյուս բարձրաստիճան հոգևորականները օրհնությամբ և սիրով ստորագրեցին Ոսկե Մատյանին մեջ:

Հաջորդեց հյուրասիրություն, որի ընթացքում Ռումանահայ Թեմի Առաջնորդ Տ. Տիրայր արքեպիսկոպոս Մարտիկյանը հայտնեց իր շնորհակալությունը հանուն հայության և առաջարկեց բաժակ բարձրացնել մեր Եկեղեցիների Հովվապետների կենացը, մեր ժողովուրդների բարեկամության կենացը:

Այսպիսով ավելցավ լուսավոր մի էջ ևս մեր դարավոր գաղութի պատմության վրա:

ԹՂԹԱԿԻՑ